Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

### Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

# Enhver Sit

Ugeblad
for
**Politik og Kristendom.**

Redigeret af Henning Jensen og Kristensen-Randers.

№ 9. | Torsdag den 28. Februar 1889. | 4. Aarg.



**Indhold:** Breve fra Rigsdagen. — To Slags Slaveri. — Landbopolitik — Menighedspleje. — Direkte og indirekte Skatter. — En ny Forening. — Arbejdernes Fastesang. — Meddelelse. — Bekjendtgjørelser.


## Breve fra Rigsdagen.

XVI.

Forrige Tirsdag afsluttedes anden Behandling af Finansloven. De to militære Ministre var de sidste paa Brædderne. At forhandle med d'Hrr. Bahnson og Ravn om Bevillinger er et fuldkomment Skuespil. Man véd nemlig paa Forhaand, at de ikke bryder sig det mindste om Folkethingets Afstemninger, men tager, hvad de har Lyst til. Dette er selvfølgelig ydmygende for Folkethinget, naar man kun ser Sagen fra et politisk Standpunkt. Men ser man Sagen fra et moralsk Standpunkt, bliver Ydmygelsen størst for Ministrene og det Parti, der støtter dem. Thi det er dog en egen Sag saadan at tage Penge, der er nægtede af Bevillingsmyndighederne. Der er heller ingen Tvivl om, at de Højremænd, hvis politiske Samvittighed endnu lader høre fra sig en Gang imellem, er uhyggeligt tilmode ved hele denne Forestilling. De to Ministre derimod synes at tage Sagen med temmelig Ro, især Hr. Bahnson. Hr. Ravn befinder sig ikke saa vel. Han er Sømand, og ganske vist er Sømanden vant til at krydse, hvilket ogsaa er kjendeligt paa Marineministerens Optræden. Men der er gjærne noget vist ærligt ved Søfolk. De kan nok fortælle Folk de frygteligste Skipperhistorier, men et lunt Smil, en Blinken med Øjnene antyder, at de ikke selv tror et Ord af dem. Det er nu Hr. Ravns Opgave at faa os til at tro, at han handler i god Overensstemmelse med Grundloven, og han maa slet ikke blinke med Øjnene. Men det vil ikke rigtig lykkes for ham. Hans gode danske Sømandsnatur er ham imod. — Hr. Bahnson derimod holder sig stiv som en Pind. Han er Militær lige ind til Samvittigheden. Naar Talen er om Bevillingsmyndigheden, gaar der et stille Smil hen over hans Aasyn. Bevillingsmyndighed er et Begreb, som Hr. Bahnson forlængst er bleven færdig med, hvis han forøvrigt nogen Sinde har ofret saadanne civile Sager sin Opmærksomhed.

Professor Scharling er Ordfører for Finansudvalgets Mindretal, og det falder altsaa i hans Lod at skulle forsvare Militarismen. Man kan ikke andet end beklage Professoren, fordi denne tunge Skjæbne har ramt ham. Thi for det første er han uden Tvivl en hæderlig og elskværdig Mand, og for det andet er der saa lidt militært ved ham, at det, som man allersidst kommer til at tænke paa ved at se og høre ham, er Krig og Blodsudgydelse. Der er ingen Trivl om, at Prof. Scharling ikke vil gjøre en Kat Fortræd. Men saa forunderligt kan Skjæbnens Veje falde, at han alligevel skal være Talsmand for alle de raffinerede Mordinstrumenter, som Resterne af gamle Dages Barbari endnu kræver, at Folkene skulle forsyne sig med. – Hr. Scharling havde et Sammenstød med Hr. Brandes, som han befandt sig meget ilde ved. Han havde nemlig et Par Dage i Forvejen, da Talen var om Udviklingen af vore Samfærdselsmidler, søgt at vise, at dette blev altfor dyrt, og med dybeste Alvor spurgt Venstre, hvor Pengene skulde komme fra. Dette gav Hr. Brandes Anledning til at spørge ham, hvor de mange Gange flere Penge skulde komme fra, som Militarismen vilde koste. Med stor Dygtighed slog Hr. Brandes fast, at det nu var bleven vitterligt for alle, hvad Forskjellen var paa Højre og Venstre, at nemlig Højre var et militært Parti, som rolig lod Millionerne rulle, naar Talen var om militære Bevillinger, men at Venstre derimod var et jævnt borgerligt Parti, der satte de civile Foranstaltninger, der kunde tjene til Landets Udvikling og Opkomst i første Række.

Forøvrigt har det i politiske Kredse vakt en vis Opmærksomhed, at Søofficererne har udtalt sig offentligt om vort Forsvarsvæsen og til dels i det mindste udtalt sig mod Kjøbenhavns Befæstning efter en saa stor Maalestok, som tilsigtes af Hr. Bahnson. Man har undret sig over, at de fik Lov til at røre ved dette Spørgsmaal og derved godtgjøre, at den saa meget omtalte Enighed mellem de Sagkyndige viser sig at være af en noget tvivlsom Beskaffenhed. — Der er imidlertid vistnok ingen Grund for Oppositionen til at glæde sig over dette. Sagen er den, at Søofficererne naturligvis holder paa en stærk Udvikling af Flaaden som Landets Hovedværn. Og det ligger da nær at antage, at deres Optræden nu skal danne Indledningen til, at man vil tage fat paa Udviklingen af Søværnet. Meningen er mulig den, at man vekselvis vil slippe Land- og Søofficererne løs for at de kan agitere for deres forskjellige militaristiske Formaal. Nu har Landofficererne havt deres Tur. Med Hr. Bahnson i Spidsen er de fartet Landet rundt og har prædiket om Kjøbenhavns Befæstning som det eneste Middel til Frelse. Dette har ført til de foreløbige Befæstningsanlæg, som nu nærmer sig deres Afslutning. Nu kommer Turen til Søofficererne. Deres Opgave bliver det nu at vise, at Kjøbenhavns Befæstning ingen Betydning har, naar vi ikke har en stærk Flaade, som dels kan hindre en Landgang paa Sjælland, dels vedligeholde Forbindelsen mellem Landsdelene. Dertil hører mange smaa og store Skibe, et Utal af Torpedoer og en Fæstning ved Aggersøsund. Naar vi saa har faaet anskaffet alt dette provisorisk, saa kommer Turen atter til Landofficererne. De skal da bevise, at de foreløbige Fæstningsværker om Kjøbenhavn langtfra er tilstrækkelige til at sikre Hovedstaden, og at man nu maa skride til at anlægge den permanente Fæstning. Naar saa den permanente Fæstning er færdig, kommer Turen atter til Søværnet, — og saaledes bliver man ved, indtil Folket er blevet bragt til Betlerstaven.

Overfor alt dette Hærværk har Venstre intet andet at gjøre end vedblivende at sige Nej, at bevilge den sædvanlige Sum til Krigsvæsenet, men modsætte sig alle ekstraordinære Udgifter og Foranstaltninger. Det nytter ganske vist ikke noget, men Ansvaret for Landets Ødelæggelse kommer saa ikke til at hvile paa os.

# To Slags Slaveri.

Efter *H. George.*

Det gammeldags Slaveri opstod gjærne kun, hvor der var en tynd Befolkning. Naar Befolkningen bliver tæt, hører det op, thi de, der ejer Jorden, faar da Magt over andre Mennesker, uden at de behøver at gjøre dem til Slaver. Naar Sejrherrerne efter en Krig bemægtiger sig Jorden, saa kan de derved tvinge de overvundne til at arbejde for sig. — Som Forholdene nu har udviklet sig, beklager Godsejerne i de amerikanske Sydstater ikke, at Slaveriet er ophørt. De har nu mindst lige saa megen Fordel af de frie Arbejdere som af Slaverne. Saadan er det ogsaa med de irske Godsejere, de ejer al Jorden og kan derved tvinge Befolkningen til at arbejde for sig, uden at de behøver at gjøre dem til Slaver. — I det hele vilde det gammeldags Slaveri nu kun være en Byrde for Jordejerne, da de kan faa Arbejdere for en billigere Pris, end det vilde koste at underholde dem som Slaver, og da de kan lade dem komme paa Sognet, naar de bliver syge og gamle. — Fabrikanterne vilde heller ikke vinde noget ved, at deres Arbejdere blev Slaver. Konkurrencen mellem de „frie“ Arbejdere skaffer dem billigere Arbejdskraft, end Slaveriet kunde gjøre.

At et Folks Medlemmer kan gjøres til Slaver derved, at man bemægtiger sig Jorden, er en Sandhed, som Erobrerne altid har forstaaet, og som under Samfundets Udvikling de stærke og hensynsløse, som ønsker at leve af andres Arbejde, har været hurtige til at fatte. Den grovere Form af Slaveri, under hvilken hver enkelt Slave var sin Herres private Ejendom, passer kun for en uudviklet Samfundstilstand, og efterhaanden som Samfundet udvikler sig, paalægger det Slaveejerne bestandig større Byrder og Omkostninger. Men ved at gjøre Jorden til sin Ejendom i Stedet for Personerne, sparer Ejerne megen Omsorg og Bekostning, og uagtet han ikke ligefrem ejer Slaver, tilegner han sig alligevel Arbejdernes Udbytte lige saa godt som før.

At Herrerne ejede deres Slaver, vilde i Virkeligheden blive til betydelig Skade for dem, efter som Civilisationen gik frem og Forholdene blev mere indviklede. De vilde udsætte sig for den Ubehagelighed at komme til at piske Slaverne eller paa anden Maade tvinge dem til Arbejde. De skulde passe og pleje dem, naar de blev syge, og forsørge dem, naar de blev gamle. De vilde mange Gange have vanskeligt ved at skaffe Arbejde til dem eller leje dem ud til andre, da jo det Antal Slaver, som de kunde sysselsætte, vilde veksle efter Aarstiderne og Omstændighederne. — Men naar man har sat sig i Besiddelse af Jorden, kan man faa alle Fordelene af Slaveriet uden at have nogen af Ubehagelighederne ved det. Man behøver ikke længer at drive Slaverne til Arbejdet. Nøden og Frygten for Nøden driver dem meget eftertrykkeligere end Pisken. Man behøver ikke at have noget Besvær med at sysselsætte dem eller leje dem ud, og man har ingen Bekostning med dem, naar de bliver syge og gamle. Man giver dem Afsked, naar man ikke har Brug for dem, og sender dem paa Sognet, naar de er gamle. Og man har ikke vanskeligt ved at finde Nationaløkonomer og Præster, som siger, at saadan skal og maa det være. — Man har altsaa afskaffet Slaveriet under én Form, men indført det igjen under en anden.

Kjærnen i Slaveriet er at bemægtige sig Udbyttet af andres Arbejde. Det bestaar deri, at man tvinger andre Mennesker til at arbejde, men tager Udbyttet

af deres Arbejde fra dem, med Undtagelse af det, som lige er nødvendigt til Livets Ophold. Hvor mange blandt vore „frie og lige Medborgere“ har ikke allerede en saadan Lod? Og hvor mange flere skulle ikke faa den?

I alle vore store Byer findes der, selv i de gode Tider, Tusinder, som med Glæde vilde arbejde for en Løn, som blot gav dem Husly, Føde og Klæder, — det vil sige, de vil arbejde for samme Løn, som en Slave faar. Arbejderstatistiken udviser, at Daglejernes Fortjeneste i de fleste Tilfælde ikke er tilstrækkelig til at underholde Familien. Den maa udfyldes med Konernes og Børnenes Arbejde. I de rigeste Lande er der Mennesker, som er lænkede fast til deres Arbejdsgivere. De bor i hans Huse, kjøber deres Varer i hans Butiker og er ude af Stand til at komme ud af hans Gjæld fra det ene Aar til det andet.

Men, siger man nu, imellem dem, som kun har lige til Livets Ophold, og dem, som lever i Overflødighed af, hvad andre fortjener, er der dog en talrig Mellemklasse. Der er desuden en stadig Omflytning fra den ene Klasse til den anden. Millionærens Barnebarn kan blive Landstryger, og den fattige Mands Søn kan blive Millionær. Der er jo ogsaa mange mindre Jordbrugere, som selv ejer det Sted, hvor de bor, og som samtidig er baade Arbejdere og Jordejere. — Og, siger man, dette kunde ikke være Tilfældet, hvis vi havde Slaveri. — Jo, ogsaa da vilde der fremkomme en saadan Mellemstand. Man maatte ud af Slavernes Rækker tage nogle til Opsynsmænd og give dem en højere Løn. Man maatte ogsaa belønne særlig Dygtighed i en eller anden Retning. Der vilde ogsaa opstaa Handlende, som afsatte Udbyttet af Slavernes Arbejde, Entrepenører, som lejede Slaver af de egentlige Herrer. Altsaa ogsaa i en Stat, hvor Slaveriet herskede, vilde der, ligesom nu, opstaa en Mellemklasse mellem Slaverne og Herrerne. Og der var heller ikke noget i Vejen for, at en Slaveejer kunde synke ned til selv at blive Slave, og en enkelt Slave kunde svinge sig op til at blive Herre, hvis han blev givet fri af sin Herre og havde Lykken med sig. Altsaa kunde man ogsaa i en Slavestat pege paa saadanne enkelte Kjendsgjerninger og sige: „Se, hvilken prægtig Ting Slaveriet er. Enhver kan selv blive Herre, naar han bare er tro, duelig og flittig“, — ganske ligsom man nu siger: „Se, hvilken prægtig Samfundsorden vi har. Enhver Arbejder kan blive en rig Mand, naar han bare er tro, flittig og duelig.“

Det nymodens Slaveri, som har sin Grund i, at Jorden er gaaet over til at blive privat Ejendom, kommer ikke pludseligt, men det lister sig lidt efter lidt ind. Hvor Befolkningen er tynd og Jorden kun har ringe Værdi, der kan Jorden være privat Ejendom, uden at Virkningerne heraf kjendes i nogen synderlig Grad. Men efterhaanden som Befolkningen bliver talrigere, og det bliver vanskeligere at skaffe sig Jord, saa begynder de arbejdende Klassers Slaveri at tage Fart. Eftersom Jordværdien stiger, maa de, der dyrker Jorden, afgive stadig mere af deres Arbejdsfortjeneste for at faa Lov til at benytte den, indtil de til Slutning kun faar en Løn, der lige strækker til til Livets Ophold. — De mindre Jordbrugere, Bønderne, vil holde sig nogen Tid endnu. Men eftersom Jordens Værdi vokser, vil ogsaa de blive indlemmede i de moderne Slavers Rækker. Over den frie Bonde, som dyrker sin Jord med sine egne Hænder, er Dommen fældet, lige saa sikkert som den for 2000 Aar siden var fældet over Bønderne i Italien. Er Jorden en Gang gaaet over til at blive Privatejendom, saa maa Bonden en Gang forsvinde, ligesom den engelske Bonde allerede er forsvundet.

Man har afskaffet Negerslaveriet i Nordamerika. Men hvor liden virkelig Gavn har ikke Slaven af det. G. Jackson skriver til mig fra Sct. Louis den 15de August 1883:

„Under Krigen tjente jeg ved et Kentucky-Regiment i Nordstaternes Hær. Da Krigen udbrød, ejede min Fader 60 Slaver. I flere Aar havde jeg ikke været i mit Hjem i Kentucky. Nu var jeg der for nylig. Jeg traf da en af min Faders gamle Negere, som sagde til mig: „Massa George, I siger, at I har givet os fri. Men ved Gud! jeg har det meget værre nu, end da Deres Fader ejede mig.“ Godsejerne derimod er vel fornøjede med Forandringen. De siger: „Hvor dumt var det ikke af os at gribe til Vaaben for Slaveriet. Vi faar nu vort Arbejde billigere, end da vi havde Slaver.“ — Men hvorledes kan de faa det billigere? Jo, under Form af Forpagtningsafgift eller Leje tager de nu mere Arbejde af Negrene end under Slaveriet. Thi den Gang var de tvungne til at give ham tilstrækkelig Føde og Klæder og Lægetilsyn for at holde ham rask og stærk, og dels af deres Samvittighed, dels af den offentlige Mening vare de tvungne til at underholde ham, naar han ikke kunde arbejde længere. Men nu har de ikke mindste Interesse for ham, naar de har pint alt det ud af ham, de kan.

Marryat fortæller i en af sine Romaner om en Skolemester, som lod bekjendtgjøre, at nu brugte han ikke Riset. Naar saa ømme Mødre, fristede af denne Mildhed, bragte deres Børn til hans Skole, holdt han et veltalende Foredrag om det barbariske i at bruge Riset. Men saa snart Dørene var lukkede efter Mødrene, fandt de ulykkelige Disciple, at Skolemesteren ganske vist havde aflagt at bruge Riset, — men nu brugte han Stokken. — Saadan har vi ogsaa baaret os ad, da vi afskaffede Slaveriet.

Den eneste blandt Amerikas fremragende Mænd, som virkelig havde nogen Anelse om, hvordan man skulde bære sig ad med at afskaffe Slaveriet, var Thadeus Stephens. Han vilde have, at enhver Slave skulde have nogle Tønder Land Jord. Dette vilde til en Tid have givet dem noget af den personlige Uafhængighed, som er nødvendig for Friheden. Men ogsaa kun en Tid. Naar Befolkningen var vokset, maatte de fleste af dem have solgt deres Jord, og de var blevne Arbejdere, det vil sige Slaver paany. En saadan Forholdsregel vilde have forskaffet de frigivne gunstigere Vilkaar i Begyndelsen, og for mange af

dem vilde det have opsat den onde Dag. Men dette var ogsaa alt. Naar Jorden er privat Ejendom, saa *maa* den onde Dag komme for de mindre Jordejere.

Jeg nægter ikke, at Negerne i Sydstaterne i visse Retninger har vundet ved Slaveriets Ophævelse. Jeg vil ikke engang paastaa, at deres materielle Tilstand ikke er bleven forbedret. Men man maa huske paa, at Sydstaterne endnu kun er tyndt befolkede, og at der ikke er nogen stor Industri. Men efterhaanden som Befolkningen vokser og Industrien udvikler sig, vil de frigivne Slavers Stilling blive stadig værre. For nærværende Tid er Jorden forholdsvis billig i Sydstaterne., og der er megen udyrket Jord, som endnu er offentlig Ejendom. Som Følge deraf er der endnu rigeligt med Arbejde, og de frigivne Mænd kan nogenlunde tjene til Livets Ophold. Men naar Sydstaternes Befolkning og Industri naar paa Højde med Nordstaternes, saa skal det nok vise sig, at Slaverne havde det bedre, før de blev frie.

Men ikke engang i Nordstaterne eller Evropa har den nymodens Form for Slaveriet naaet sin fulde Udvikling. Thi Amerikas store Strækninger af uopdyrket Jord har hindret den moderne Udviklings Virkninger i at gjøre sig fuldt gjældende. Men i samme Forhold som det bliver vanskeligere at faa Jord, vil de arbejdende Klasser mere og mere blive til Slaver. De vil komme til at afstaa bestandig mere af deres Arbejdes Udbytte til Jordejerne.

Jeg tror ikke, der kan være nogen Tvivl om, at af de to Slaverisystemer er det gamle det menneskeligste. De Grusomheder, som udøvedes under det gamle System, var ganske vist mere slaaende, de vakte mere Uvilje, fordi de gik ud over Slaverne paa en mere personlig Maade. For de fattiges Lidelser under det nye Slaverisystem bærer ingen enkelt Person Ansvaret. At et menneskeligt Væsen indbrændes med Slavemærket af andre menneskelige Væsener, oprører os og vækker vor Harme i en langt højere Grad end en stor Ildebrand eller en Jærnbaneulykke, hvorved Mennesker i hundredevis steges levende. Men Grusomheder, som man ikke vil taale under det gamle System, gaar ganske ubemærket for sig under det nye. Menneskelige Væsener overanstrænges med Arbejde, udsultes, berøves al Livets Glæde og Lyst, fordømmes til et Liv i Uvidenhed og Raahed, til fysisk og moralsk Smitte, drives til Forbrydelser og Selvmord, ikke af andre Mennesker, men af en jærnhaard Nødvendighed, som ingen enkelt Person har Ansvaret for. — Dersom man i Slaveriets Krøniker skal finde noget tilsvarende til de Græsseligheder, som, uden at vække nogen Opmærksomhed, finder Sted i selve Midtpunkterne for den kristne Civilisation, saa maa man gaa tilbage til Fortidens Slaveri eller til Historien om de spanske Erobringer i den nye Verden, eller til Middelalderen.

Vi har altsaa *ikke* afskaffet Slaveriet. Vi *kan* ikke afskaffe Slaveriet, før vi oprigtigt sikrer alle Mennesker de lige og umistelige Rettigheder, som Skaberen har givet dem. *Kan* vi eller *vil* vi ikke gjøre det, saa turde det i Menneskelighedens og i Samfundets Interesse være paa Tide at betænke, om ikke Klogskaben byder os at ændre vore Love, og tillade de fattige at sælge sig selv og deres Børn til gode Husbonder. *Skal* vi have Slaveri, saa er det bedre at have det under en saadan Form, at Slaven kjender sin Herre, og saa man kan appellere til hans Hjærte, hans Samvittighed og hans Stolthed. Det er bedre at opføde Børn til gode, kristne Menneskers Slaver end at opføde dem til Bordeller eller Fængsler. Men desværre! den Udvej er spærret. Thi nu er der ingen, der kan staa sig ved at *kjøbe* Mennesker. Man kan *leje* dem meget billigere.

# Landbopolitik.

Af *En Jyde.*

Der er vist nok i Aar noget, som benævnes med Navnet Landbopolitik. Skjønt jeg ikke kjender ret meget til det, antager jeg, at det skulde antyde en Bevægelse, som har til Hensigt at gavne Landbostanden, og saa er det en god Ting; thi enhver véd, at Landbruget og de, der driver dette, har faaet saa grumme lidt Hjælp fra oven. Da Tiden har ført en mindre god Stilling med sig for vort Landbrug, er det jo i sin gode Orden, at der, da det har saa stort Værd for Landet, ja, er Landets Hjørnesten, gjøres noget til dets Fremme.

I Sommer bortsolgtes ved offentlig Avktion et Gods paa Øerne med ca. 650 Tdr. Hartkorn for langt over 2 Millioner Kroner. Ved dette kom jeg til at tænke paa, i hvilket Spor efter min Mening en regelmæssig Landbopolitik skulde føres. Det er vel almindelig erkjendt, at store Godser er en *social* Uting. Skjønt vi her til Lands er forholdsvis heldigt stillede i den Retning, idet der af større Gaarde med over 12 Tdr. Hartkorn ikke en Gang findes 2000, og hvoraf kun et Antal af 80 er Grevskaber, Baronier og Stamhuse, samt at Udstykningen af større Jordejendomme siges at være i Tiltagende, — saa er dette Tal dog endnu for stort, og der er endnu alt for faa af de smaa Jordbrug. En fornuftig Landbopolitik maa jo først og fremmest gaa ud paa at faa udnyttet Jorden paa den bedst mulige Maade, saa at denne kan give det størst mulige Udbytte, samt dernæst at skabe de bedste Kaar for de til Landbruget knyttede. I disse to Retninger turde der endnu være mangt og meget at rette paa, saadan som Danmarks Jordbrug for Tiden er ordnet. Og som et godt Middel hen imod Opnaaelsen af dette, tror jeg, det vilde være, *dersom Staten gjorde sig til Opgave at befordre Udstykningen, eller at den rettede sine Bestræbelser efter at gjøre en Del af sit Landbrug til sit Aktiv*, d. v. s. anbragte nogle af Statskapitalerne i Jordejendomme paa en saadan Maade, at der paa rimelige Vilkaar kunde gives Landbostandens mindre bemidlede Dele Adgang til selvstændig Virksomhed.

Staten har Aktiver i næsten alt, undtagen hvad

der er af virkeligt Gavn for dens Medlemmer. Selv et saa værdifuldt Aktiv som dens Jærnbaner er paa Grund af en mildest talt uhensigtsmæssig Ledelse blevet et Vrængbillede af, hvad det skulde være, idet det paa en særdeles heldig Maade er lykkedes Administrationen at forene et stadigt svindende Udbytte med meget høje Takster paa det, Banerne hovedsagelig skulde være Midlet til; hurtig og billig Transport af Kreaturer og Gods. Skjønt de senere for Landbostanden saa ugunstige Aaringer meget berettige dertil, vil det være ørkesløst at haabe paa Lettelser desangaaende. Saa længe den store Levebrødsindretning stedse forrenter de uhyre Kapitaler daarligere og daarligere, vil den eneste Forandring, der kan haabes, blive i Retning af Forhøjelse — i den Skure synes det nuværende Regimentes Politik at gaa i alle Forhold som Visselulle for dets Hjærtes Søn: Befæstninger.

Mens Talen er om Jærnbaner, faar jeg Lyst til at gjøre en Indskudsbemærkning, der dog ikke er en fornuftig Landbopolitik helt uvedkommende. Saa vidt jeg véd, gjøres der i Østerrig Forsøg i Retning af at indføre et lignende System med Takster for Personbefordring paa Jærnbaner, som alt i en lang Aarrække har fundet Sted med vort Postvæsen, nemlig ens Porto. Sagen er ikke saa forvoven, som den ved første Øjekast tager sig ud. Jeg har hørt en klog Mand gjøre gjældende, at naar man tog den Sum, der aarlig indkom ved Salg af Billetter paa vore Statsbaner, og dividerede denne med det i samme Tidsrum solgte Antal Billetter, blev Gjennemsnitsprisen 80 Øre pr. Billet. Dersom dette tilnærmelsesvis forholder sig saa, er her ubetinget et Felt, der burde tages under nærmere Overvejelse, thi hvilket mægtigt Fremskridt vilde det ikke rumme *alene* i Retning af almen personlig Udvikling, om Taksterne for de længere Rejser nedsattes betydelig. — Men — lad os endelig ikke tale om Reformer, hværken paa det ene eller andet Omraade, hvor det gjælder om økonomisk Lettelse og aandelig Udvikling for de brede Samfundslag! Man faar ved saadanne Tanker nu om Stunder en Fornemmelse, der minder om begyndende Søsyge.

En Reform i den antydede Retning maa selvfølgelig ikke baseres paa at skaffe en Mængde Levebrød til Veje eller beregnes paa at puge høje Rentepenge ind i Finanskassen, men Staten skal sætte nogle af sine ørkesløse Summer i Virksomhed og anbringe dem i Jord til rimelig Rente. Hvad angaar Sikkerheden for disse, da kan denne næppe forlanges bedre, naar Ejendomme kjøbes til de nuværende Priser, ligesom Jord selvfølgelig i Soliditet staar langt over Statens andre Aktiver.

Hvad angaar Planens Enkeltheder, skal jeg kun i store Træk antyde, i hvilken Retning jeg anser det for heldigst, Sagen lededes. Der maa kjøbes Jord naar og hvor som helst, fortrinsvis ved Avktioner, hvor man ikke betaler højere end de gjældende Priser — og Jord ikke alene af de store Gaarde, men ogsaa af Bøndergaarde paa flere Tdr. Hartkorn. Jeg tænker mig dernæst Jorden udstykket i Parceller, ikke større, end én Spand Heste kan udgjøre den fornødne Spandkraft, og ikke mindre end med Avling til to Køer. Til Opførelse af Bygninger, Anskaffelse af Besætning m. v. maa der kunne ydes noget Laan. For at komme i Besiddelse af en saadan Lod, maa der udredes en mindre Kapital ved Overtagelsen som Garanti for eventuelle Forringelser og Misligheder; men den Kapital, som Jorden staar i for Staten, maa forrentes og afdrages med en 5 à 6 pCt. aarlig, saa at Overtageren i en overskuelig Aarrække for sig eller Arvinger kan blive Ejer af Hjemmet. Indtil da har de enkelte Brugere vel ikke juridisk Ejendomsret over Lodderne; men den fulde Brugsret maa sikres dem, ligesom det selvfølgeligt maa staa enhver frit for at overdrage sine Rettigheder og Forpligtelser til enhver anden. Administrationen af dette Fællesskab maa være saa simpel og ligefrem som muligt og vil sammen med Tilsynet af de enkelte Brugere blive noget i Lighed med vore Kreditforeningers.

Jeg skal ikke dvæle videre ved denne Side af Sagen, som næppe vil volde synderlig Vanskelighed, naar Tanken omsættes i Virkeligheden. Hvad angaar et Forsøg, vil dette næppe blive meget besværligt eller kostbart, og langt mindre risikabelt. Men det vilde unægteligt kunne gjøre Regning paa at faa meget gavnlige Følger. Det er vel ingen løs Paastand, at Danmark let kunde føde sin Befolkning vel og sorgfri, naar dens Jord blev fornuftig fordelt og tilstrækkelig dyrket. Dels paa Grund af Mangel paa tilstrækkelig Driftskapital, dels af den Grund, at større Godser vanskelig vil kunne drives med den Omhu som mindre, og altsaa ikke kunne give et saa stort Udbytte, vil det være en stor Fordel, om vore større Landejendomme veg Pladsen for Landsbyer med talrige og dygtige Landmænd; thi til en Udvikling af sidstnævnte vil Tanken i første Række virke. Det er endvidere klart, at den mest ligelige Fordeling af Jorden er en af de første Betingelser for en sund og heldig Samfundsudvikling, og hvis man kunde tænke sig Tanken gjennemført, hvor mægtig vilde da ikke den personlige Selvstændighed styrkes, og Frihedsfølelsen hæves, og hvor vilde ikke en fast Sammenhørsfølelse komme til at gjøre sig gjældende over hele Landbostanden.

Den Klasse af vore unge Landmænd, som fortrinsvis vilde blive hjulpen over store Vanskeligheder, blev sikkert vore Gaardmandssønner. Jeg ved iøvrigt ingen Klasse af vor Ungdom, der for Tiden er mere uheldig situerede end disse. Største Parten af Gaardmandssønnerne i Almindelighed har ikke Udsigt til at faa andre Kaar end Landarbejdernes; thi Prioriteterne er i mangfoldige Tilfælde voksede i den Grad, at kun faa Sønner kunne overtage Faderens Gaard og besidde den, saafremt der er Tale om nogen Arv til Søskende, og en anden stor Part vil ikke kunne faa en Arv, hvorved han kan komme i tilsvarende Stilling som Faderen, ja, næppe komme til at besidde et Hus. I de senere Aar har vel Mejerierne taget en Del af denne Klasse, men nu kan dette Sund om-

trent betragtes som spærret. Men hvilken Fremtid venter saa alle vore unge Karle, der skulle ernære sig som slet og ret Arbejdere og — det er det farlige ved Sagen — er opfødte som smaa Herremænd.

# Menighedspleje.

**Frivillighed og kristeligt Sindelag.**

Er det ikke underligt, at vore gode Højrefolk, som stadigt har hjulpet og endnu daglig hjælper troligt til med at tage Livet af vor eneste frisindede Lov, Grundloven, de skal altid have Frivilligheden i Munden, saa snart de skal røre en Finger. Det frivillige Forsvar, den frivillige Kongeborg osv. Og nu er man naaet til en frivillig Menighedspleje.

Jeg talte en Dag med en Præst, en rigtig god gammel Præst, der elsker Friheden og Frivilligheden, netop som den nu udfolder sig i vort kjære Fædreland. Han syntes naturligvis, at det var sandelig den skjønneste Gjerning, noget kristent Menneske kunde udøve, saaledes at gaa omkring, opsøge og hjælpe de nødlidende. Ja, Gjerningen er kjøn nok. Det er ikke det, der er i Vejen. Men Spørgsmaalet er, om den rækker langt nok. Det er udmærket smukt at se den gamle Præst vandre sin halve Mil ud til en fattig syg Kone og række hende en Tokrone, medens han forøvrigt ønsker hende et glædeligt Nytaar. Men Spørgsmaalet er, om det slaar til, om Tokronen slaar til og om det med det glædelige Nytaar slaar til. Og saa kommer det an paa, om der ikke bliver mangen en anden fattig Kone, som ingen kommer til, om der ikke bliver en god Slump Fattige, der faar Lov til at vente for længe, inden de bliver „opsøgt", saa det gaar dem, ligesom det gik den fattige Pige, der ventede efter sin Broder — da han endelig kom, var Pigen død. Dette er ikke saa skjønt, og dette er de Fattige ikke tjent med. De maa have Ret til at *kræve* Hjælp, og de maa vide, hvor de kan gaa at faa denne. Sikkerhed herfor er for dem mere værd end alle frivillige Gaver. Sagen er, at de gode Højrefolk er selv bedst tjent med den Slags Frivillighed. Det er en Fordel selv at bestemme, baade hvor, hvorledes og hvor meget man vil hjælpe; men det turde maaske være, at et virkeligt retfærdigt Beskatningssystem vilde tvinge flere Kroner af de Riges Lommer end det mest frivillige nutidskirkelige Sindelag.

Ja, Sindelaget! Det er sandelig dog det kristne Sindelag, det kommer an paa, sagde ogsaa den gamle Præst. Men hvorledes ser et kristeligt Sindelag ud nu for Tiden? I den første Menighed var der ingen trængende, thi de Rige delte deres Goder med de Fattige. Var det ikke saaledes, vi allesammen lærte, da vi gik i Skole. „Og end ikke én sagde noget af sit Gods at være hans eget; men alle Ting vare dem tilfælles", staar der i „Apostlenes Gjerninger". Det var kristeligt Sindelag paa den Tid. Den første Menigheds Medlemmer tænkte som saa, at kristeligt Sindelag, det maatte være Sindelag til at gjøre det saa godt for alle, som det kunde gjøres, og til hværken i den ene eller anden Henseende at ønske det bedre for sig selv end for enhver anden. Derfor solgte de Rige *alt*, hvad de ejede, og lagde det for Apostlenes Fødder, og derfor var *alt* tilfælles. Men det er nu saa længe siden. Der er løbet meget Vand i Stranden siden denne første kristne Menigheds Dage, og Udviklingen er skreden fremad. Hvis man nu om Stunder vilde vove at tale til en af Menighedens Herrer om saadan noget som Ejendomsrettens Afskaffelse, vilde man utvivlsomt straks erhværve sig Testimonium som Bistrupkandidat. Saa lidt lader dette sig *nu* forene med et kristeligt Sindelag. Nu ytrer det kristelige Sindelag sig under ganske andre Former. Nu behøver den Rige ikke at sælge sit Gods og lægge det for Apostlenes Fødder. Nu kan han meget vel beholde sine 10—20—50 Tusinde Kroners aarlige Indtægt; naar han blot tegner sig for 100 Kroner til den frivillige Menighedspleje, saa vil det kristelige Sindelag være der. Eller hvis han selv har Brug for sit Gods, saa længe han lever, saa kan han jo blot ved sin Død oprette et Legat for den frivillige Menighedspleje; naar Legatet kommer til at bære hans Navn saa vil det vidne gjennem Tiderne om hans kristelige Sindelag. Men der fortælles ogsaa i Apostlenes Gjerninger om en Skjælm, der hed Ananias. Han solgte *noget* af sin Ejendom og kom med til Apostlene. Han mente, at noget var dog bedre end intet, og saa vilde han gjærne have Ord for at besidde kristeligt Sindelag. Det gik ham galt. Thi Apostlen Peder sagde rent ud til ham, at naar han var bleven helt borte, saa havde det været en ærlig Sag, men at ville kjøbe sig „kristeligt Sindelag" paa den Maade, det var Synd imod den Helligaand, og i samme Øjeblik faldt Ananias om og var død. Paa samme Vis gik det hans Hustru.

Saadan var Menighedsplejen paa Apostlenes Tid.

**A. Nøhr.**

# „Direkte og indirekte Skatter."

Hr. Redaktør! Deres Bemærkninger til min lille Artikel om ovenstaaende Emne, nødsager jeg mig til at anmode Dem om Plads for disse Linier i „Enhver Sit."

Hvis det, som De skriver, er de fremmede Ord „direkte og indirekte", der har forvirret mig, saa jeg — ligesom hin Præst, der ikke kunde læse, hvad han selv havde skrevet, langt mindre forstaa det — maatte erklære mig fallit, saa kom jeg naturligvis aldrig mere i „Enhver Sit". Men denne Falliterklæring vil jeg dog vente lidt endnu med at give.

Jeg forstod Deres Artikel i Nr. 5, saaledes som den var skrevet! og saaledes har mange andre enfoldige Mennesker forstaaet den, og derfor fandt jeg det nødvendigt, saa kort som muligt at imødegaa den.

I tidtnævnte Artikel skrev De:

„Der er *nu* to Maader hvorpaa Skatten kan opkræves, den direkte og indirekte Maade. Ved den direkte Skat forstaar man den, som ligefrem affordres os i Penge. Der kommer en Mand med en Regning, og vi betaler den Og betaler vi ikke, saa bliver vi pantet. Den indirekte Skat opkræves derimod ad en Omvej. Vi gaar ind i en Butik og kjøber et Pund Sukker eller Kaffe, et Stykke Ost eller en Beklædningsgjenstand, — kort sagt! en eller anden Ting, som vi paa ingen Maade kan undvære. Og naar vi saa gaar ud af Butiken igjen efter at have lagt Pengene paa Disken, saa har vi betalt Skat, og det mange Gange en høj Skat.“ —

Ja saaledes er det netop *nu* det gaar til.

Paa de aarlige Finantslove, de ordinære (lovlige) saa vel som de provisoriske (ulovlige), er Skatterne opført saaledes:

§ 4. De direkte Skatter føres til Indtægt med nedenstaaende. (9 á 10 Millioner). Det vides ikke, at nogen Rigsdagsmand, eller nogen Statsøkonom, nogensinde har protesteret mod denne Posterings Rigtighed.

Disse Penge opkræves netop paa den Maade De omtaler. Der kommer en Mand (Fogden) med en Regning, og vi betaler den. — Og betaler vi ikke, saa bliver vi pantet. Dette har vi jo ogsaa erfaret, blandt Demokraterne paa Landet, da vi fik de provisoriske, efter vor Mening ulovlige, Finantslove.

Men hvordan i Alverden vil De nu forlange, at vi skal forstaa Deres Artikel anderledes end den er skrevet.

Havde De skrevet om Formues og Forbrugsskatter, som en fremtidig ny Beskatning og meddelt os hvad Statsøkonomerne lærer, saa bliver man ikke sat i den Forlegenhed, at skulle forsøge at faa en anden Mening ud af det De skriver, end der staar.

Nogle skriver jo Bøger, særlig for „dannede Læsere“ — Andre skriver Blade særlig for „dannede Læsere“. — Hvis „Enhver Sit“ hører til disse, saa har Lægfolk jo ikke noget at beklage sig over, naar de kommer til, af Mangel paa Intelligents, at misforstaa Redaktionen.

*A.*

Det har ikke været Meningen at bebrejde Hr. A. Mangel paa Intelligents. Han er os bekjendt som en meget intelligent Mand. Vi indrømme tillige, at vor første Artikel kunde misforstaas, som om Talen var om den nuværende direkte Beskatning. Det er Hr. A.s Fortjeneste at have givet os Anledning til at hæve denne Misforstaaelse.

*Red.*

# En ny Forening.

Som man saa af det Opraab der var trykt i næstforrige Nummer af Bladet, er der dannet en ny Forening, Kvindevalgretsforeningen. Det er aabenbart, at den kvindelige Hær paa alle Punkter er i Fremrykning, og tvinger den ene Skare af Mænd efter den anden til at strække Gevær. Venstremændene har givet sig Kvinderne ivold. Blandt Opraabets Underskrivere findes saaledes ikke mindre end 11 Folkethingsmænd af Venstre, Danske og Europæere i broderlig Forening Socialdemokraterne har forlængst skrevet Kvindens Valgret paa sin Fane. Højremændene staa her ligesom i alle andre Tilfælde, som de sidste paa Skansen. Med Ploug og Matzen i Spidsen afslaa de alle Kvindernes Angreb. — Der er heller ingen Tvivi om, at de vil kunne holde Stillingen indtil de bliver angrebet af Kvinderne i deres egen Lejr. Lad først Højrekvinderne begynde at falde deres Mænd, Brødre og Kjærester i Ryggen, saa vil disses Modstand være brudt.

Men dette vil Højekvinderne ikke gjøre før de har lært at indse, at det er en Fornærmelse mod Kvinden at holde hende borte fra al Delagtighed i Samfundets Anliggender. Men saasnart de har indset dette, saa vil de rejse sig i Vælde mod deres Mænd og Brødre, og forlange af dem, at paa det Punkt skal de give Venstre Ret. — Og der er ingen Tvivl om, at naar Højrekvinderne saaledes har begyndt at gjøre Oprør, naar Kvinderne møder som en samlet Hær, saa vil de vinde Sejr, de vil faa Valgret.

Idet jeg derfor ønsker den nye Forening al mulig Lykke og Fremgang, vil jeg særlig bede den have sin Opmærksomhed henvendt paa Kvinderne i Højre. Her er en Mark, der længe har ligget udyrket hen, men som ganske sikkert med Held kan bearbejdes. Gjør Højrekvinderne opmærksom paa, at Kvindevalgretsforeningen er ingen politisk Forening, den er hverken Højre eller Venstre, den arbejder kun for dette ene: at skaffe Kvinden Valgret. — Det vil blive vanskeligt at forene Højres og Venstres Mænd om et stort, fælles Maal. Maaske kan det lykkes Kvinderne bedre. Og skulde de saa blandt andet finde paa, at sætte nogle Mænd ud af Spillet, saa var Ulykken maaske ikke saa stor.

# Arbejdernes Fastesang.

Fast min Broder! nu er Fastens Tid;
Verden var jo os en Ørken længe.
Jorden ligger død i Snéen hvid,
Frugten af vort sure Sommerslid
Deres Eje blev, som aldrig trænge.

Fast min Broder! Fast Dig stærk og sund,
Fast Dig nøjsom; intet Du begjære!
Gjør som Bjørnen: tag et Vinterblund,
Stik som den blot Lappen i Din Mund;
Lær Din Flok sig selv dermed ernære.

Fast min Broder Dig paa Taalmod rig;
Aldrig faa vi nok deraf vi arme!
Er Din Ovn trods Frost for Brændsel fri,

Kast et Knippe Taalmod ind deri,
Du skal se, hvor dejligt det kan varme!

Fast Dit Hjerte blødt paa Vejen haard;
Medynk maa vi selv hverandre vise.
Om en Ven til Storarméen gaar,
Hatten af! og læs Dit Fadervor;
Ingen vèd, naar han skal selv forlise.

Fast min Broder! fast Din Vilje rén,
Fast den fri og stærk som Klingestaalet.
Englen paa den sidste Ørkensten
Vinker os med Sejrens Palmegren!
Fast min Broder! — snart vi er ved Maalet!

**Chr. Bildsø.**

## Meddelelse.

Fremskridtsforeningen for Præstø Amts 1. Valgkreds afholdt sin aarlige Generalforsamling i Hellested Forsamlingshus den 17. Februar, hvor det reviderede Regnskab fremlagdes og godkjendtes.

Et Forslag fra Lars Jørgensen Haarløv vakte en livlig Forhandling, som endte med, at det efter en Ændring blev vedtaget. Forslaget gaar ud paa en Konkurrence mellem Foreningens Medlemmer om skriftlig Besvarelse af en eller to af Kredsbestyrelsen stillede Opgaver.

Endvidere vedtoges, at ved Foreningens Møde til Sommer maa der ikke være Udskjænkning af Spiritus eller nogen Forlystelse finde Sted

Til Bestyrelse gjenvalgtes Tømrer Niels Nielsen, Sirsløv, og valgtes Gbst. Jens Nielsen, Taastrup, og til Revisorer gjenvalgtes Tømrer Ole Jensen, Skjørpinge, og valgtes P. L. Povlsen, Havnløv.

Bestyrelsen ordnede sig med Peder Pedersen, Alsløv, som Formand og Niels Nielsen, Sirsløv, som Næstformand.


## Vestbirk Højskole

ved Horsens aabnes for Piger 3. Maj. Undervisningen ledes af undertegnede sammen med 1 Lærerinde, 3 faste Lærere og 1 Timelærer.

**Kristine Nielsen. Grønvold Nielsen.**

## Slagtede Grise

og øvrige **Landprodukter** modtages til Forhandling. **Forespørgsler** besvares og meddeles Underretning om Prisforholdene.

**H. P. Nielsen,** Madsen & Pedersens Eftf., **Kompagnistræde 14,** Kjøbenhavn, K.

## En Snedker og Hjulmand,

der tillige kan bødkere, ønsker til April eller Maj en Lejlighed, der egner sig hertil, paa en Egn, hvor der tiltrænges en saadan. Samme Mand ønsker grundige og alsidige Oplysninger om amerikanske Forhold, særlig for Snedkere og Tjenestekarle m. fl., og udlover en Ducør til den, der støttet paa **egen Erfaring** kan give disse, som snarest bedes tilsendt dette Blads Kontor i et Brev mrk. „Enten—eller".

## To Karle

kan faa Plads fra 1. April eller 1. Maj ved at henvende sig til

Gaardbestyrer **Hans Larsen**
ved Lundby St.

## Rødkilde Folkehøjskole

**paa Møen.**

Pigeskolen begynder den 3. Maj. **For 3 Maaneder 90 Kr. For 5 Maaneder med 14 Dages Ferie i August 135 Kr.**

**J. H. Andersen.**

**For 1 Kr.** 100 Ark Brevpapir og 100 Konvoluter. Extra godt. Forsendes fra *I. Knudsen,* Skive.

## Kjøbenhavns Aftenskole

**Vesterbrogade 15.**

Teknisk-, Handels-, og Examens-Institut

til

Maskinistexamen

1. og 2. Del,

Officer- & Underofficers-

skolerne

**af Hæren og Søværnet** samt

Præliminærexamen.

**OBS.**

**Forespørgsler besvares**

af

**L. J. Hoffmeyer,**
Skolens Forstander.

**En flink Karl,** der vil passe Kreaturer og føre Regnskab over Fodringen samt deltage i Malkning, kan faa Plads til Foraaret (helst 1. April) hos Gmd. **Lars Jensen Gyldenkærne,** Ousager ved Lejre St. Samme Sted er Plads ledig for en **Barnepige** til 1. Maj.

## Sørup Friskole

ved Svendborg.

Til 1. Maj modtage vi igjen Piger, som ville uddanne sig til Lærerinder. Kost, Bolig og Undervisning 25 Kr. om Maaneden. To Piger kunne faa fri Undervisning mod at hjælpe til 4 Timer daglig med yngste Klasse. Paa en enkelt Undtagelse nær har det lykkedes os at skaffe Pigerne Pladser som Lærerinder.

**Gundesen.**

### En dygtig Mejerist

søges til et Fællesmejeri (Damp og Centrifuge). Første Klasses Smør og Ost forlanges, samt Dygtighed i Regnskabsføring. Løn 300 Kr. første Aar. Billet mrk. Mejeri, Postrestante Vallø St.

**Unge Mennesker** fra Landet kan faa Kost og Bolig i vort Hjem, Jyllandsvej 19, Frederiksberg.

**Jens Peder Sundbo.**

## Mellerup Folkehøjskole

ved Randers

aabnes for Piger den 3. Maj.

**Jens Bek.**

### Mejerielev.

En flink Pige, der vil lære Mejeri, kan faa Plads til 1. Maj paa Vindsebækgaards Fællesmejeri, Vindsebækgaard pr. Vallø St. Et lille Honorar gives.

Paa Grund af Dødsfald søges straks eller til April en dygtig Avlskarl, helst en, som paa egen Haand kan lede Arbejdet. Løn 200 Kr. for et Aar. Eget Værelse. Samme Sted kan en ung Pige faa Plads til Maj og lære Husholdning.

Torupgaard pr. V. Hornum.

**J. Dollerup.**

## Præliminærexamen.

Indmeldelser til Kursus modtages paa Blaagaards udvidede Højskole (Realhøjskole) af Landindspektør **C. Andersen,** Dr. phil. **Fr. W. Horn** og Forstander **J. T. A. Tang.**

### Mellerup Højskoles Elevforening.

Ikke indsendte Bidrag bedes snarest muligt sendte til Undertegnede.

**Jørgen Nielsen,**
Mellerup ved Randers.

En ung Gaardmandsdatter, der sidste Sommer besøgte Grundtvigs Højskole, og som i Foraaret ligeledes agter at besøge en Højskole, ønsker til Juli at komme i Huset hos en dannet Familie, hvor hun kan gaa Husmoderen til Haande, særlig med Madlavningen, og iøvrigt betragtes som Medlem af Familien. NB. Honorar ønskes ikke. Billet mrkt. *S. J.* bedes indlagt paa dette Blads Kontor.


Ansvarhavende Redaktør: **Henning Jensen.**
Trykt hos Rasmussen & Olsen. — Kbhvn.